

„ქართული გენია როკვით განვითარების“

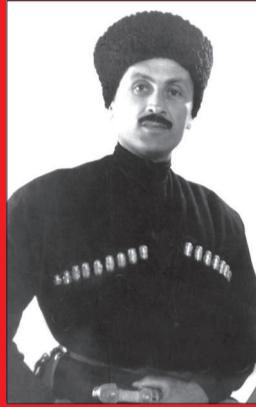
କ୍ଷେତ୍ରକାନ୍ତରିକ ପରିବହଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା

გამოდის 1992 წლის იანვრიდან

№5 (51), რეზომები

2014 წელი

ეროვნული კულტურული მემკვიდრეობის მინისტრი – ეროვნული მუზეუმი – საზოგადოებრივი მუზეუმი

მრავლისმთამართი ნიგნი სახელოვან მოწვანეობა

33.3

ქართული საბავშვო ქორეოგრაფიის აკტიუალური სკიმები

23 4

კულტურული მემკვიდრეობის აკადემიუმი

23.6

ქართველი ქორეოგრაფიული გულნათელი მოღვაწე

თამა კონალაპი
ერთეული შეკვეთ
საღიზებალაზ გაჩდა,
მოსი ციფრაზ
მარაზიების...

23.10

କେଳାନ୍ତିକାରୀ ଗ୍ରେହଣ

ფოლკლორული ხელოვნება რომ ფესტევებით
კომპლექსური და გაუთიშავი მთლიანობაა,
ეს არაერთხელ თქმულა და დაწერილა კიდე-
ვაც. საყოველთაოდ მიღებული დებულება,
რომლის მიხედვითაც ფოლკლორულ არტე-
ფაქტებს ხალხი ქმნის, ცხადია იმას არ ნიშ-
ნავს, რომ სადღაც, რომელიდაც დროსა თუ
საათზე, ხალხის (ტომი, ეთნოსი, ერი...) რაღაც
მასა იკრიბება და ერთობლივი ძალისხმევით
თხზავს ლექსს, სიმღერას ან კიდვე საცეკვაო
ნომერს, კვეთს ჩუქურიმბას, აყალიბებს კერა-
მიკულ ჭურჭლის ვარიანტებს და ა. შ.

უმეტეს შემთხვევაში და, როგორც წესი, ფოლკლორული ხელოვნების ნიმუშს ქმნის ამა თუ იმ ეთნოსის ნარმომადგენელი, სათანადო ნიჭითა და უნარებით დაჯილდოებული ინდივიდი. ამის მერე ამ უკანასკნელის მიერ შექმნილი ვარიანტი გადის ხალხში, გადაეცემა სხვებს, თაობიდან თაობას, ანუ სოციუმის დანარჩენ წევრებს, რომელთაც პირველქმნილ ვარიანტში შეაქვთ სიტუაციიდან გამომდინარე ცვლილებები, ხაზები, შტრიხები, ფერები და ასე გრძელდება დაუსრულებლად.

ფოლკლორული ნიმუშების შექმნაში, ხშირ შემთხვევაში მონაწილეობენ თვითი რეგიონული სუბიექტებიც. ეს ნიშანავს, რომ კულტურათა გადაკვეთის ე. ნ. „სამეზობლო სივრცეში“, მის პერიფერიულ ზონებში ხდება თემების, ფორმებისა და შინაარსის უთიერთშერჩევა, განზავება და ზოგჯერ გათვალისწინება. ამ გზით ყალიბდება ახალი რეალობა, რომელშიც არქეტიპის სახით, აუცილებლად ინახება ძირითადი მიმართულებები და მიღებები. მათ გამოცნობას უკვე აუცილებლად ესაჭიროება ფუძე ეთნოსის ფსიქოლოგიის, მისი მახასიათებლების ცოდნა და მერქ მისი გათვალისწინება. კიდევ ერთხელ უნდა აღვნიშნოთ, რომ ის, რაც საზოგადოდ კულტურის პუნქტის შესახებ თუ ცალკეული არტეფაქტების შესახებ ითქვა, მთლიანად და სავსებით ვრცელდება კულტურის რეგიონალიზაციის ფერომებზეც.

სწორედ აღნიშნულ პრობლემატიკას ეხება ჩვენი დღევანდელი წერილი, რომლის სათაურიც ასეთნაირად ჩამოვაყალიბეთ:

კავკასიუნი ხევის წილი – სანთულოებით, შენ-ილოთებითა და სხვა აყვილებებით აზრიპყრის...

(ဒုက္ခလာဒုဂ္ဂန်မီ ပဲရောင်းဖွံ့ဖြိုးစွာ တရာ့ဝန်ဆေ)

ମୋହନ୍ତି ପାତ୍ର

დავთ, პირველია იმ სერიიდან, რომელსაც გამოსაქვეყნებლად ვამზადებთ. მათში განსახილველი საკითხების წყება, თავისი ბუნებით როგორია და, თანაც, უაღრესად დელიკატური. მიუხედავად ამისა, დახასტებაც აღარ ხერხდება, რადგან პრობლემათა სიმრავლე კიდევ უჯრო იქნის. არამარტინისმა კონკრეტურ აქტუალურობას.

ქართული სახავავო ერებუნის აქციულური საკითხები

ქართული ცეკვის საშემსრულებლო და შინაარსობრივმა მასშტაბებმა აღაფრთოვანა მსოფლიო საზოგადოება. 30-40-იან წლებში დაიწყო ქართული ცეკვის სცენიური გამომზეურება, შეიქმნა საჩვენებელი ანსამბლები, ანსამბლები ანსამბლები, ანსამბლებში გაერთიანდნენ თვითმოქმედ კოლექტივებში დაკავებული მოცეკვავე გოგონები და ვაჟები. ამ კოლექტივებიდან წამყვანმა მოცეკვავებმა უპრობლემოდ გაითავისეს საჩვენებელი ანსამბლების მეტად რთული, მაგრამ ულამაზესი ცეკვების კვალითი ნახაზები და წარმატებებიც არ დააყოვნა – მათი

ხილვა სცენაზე, მაყურებელს უდიდეს სიამოვნებას არისტებდა. თანდათან დაიხვენა საცენაო, საშემსრულებლო ოსტატობა, გართულდა, გალამაზდა კვალითი ნახაზები, გაიზარდა მოთხოვნები ქართულ ანსამბლებზე და მათ თითქმის მსოფლიოს ირგვლივ მოუწიათ მოგზაურობა. მსოფლიო გაეცნო ქართულ და არა მარტო ქართულ საცენაო კულტურას, ეროვნულ ტრადიციებს, წეს-ჩვეულებებს და ერის ისტორიას, რამაც გამოიწვია ქართული ცეკვის სახალხოდ განვრცობა, თითქმის ყველა სოფლის, რაიონის, ქალაქის, დედაქალაქის კლუბებში, კულტურის სახლებში, შემოქმედებით ცენტრებში, ჩამოყალიბდა ცეკვის წრები, სტუდიები. გაიხსნა უმრავი თვითმოქმედი ანსამბლი, თვალსაჩინო გახდა მალალი დონის მოცეკვავე-მსახიობების მოზღვავება და, მათ შორის, უმაღლესი დონის შემსრულებლებისაც.

არ ახალია, ძველია აზრი იმის შესახებ, რომ სადაც ხელშეწყობა, ყურადღება, გვერდში დგომა, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზების სიმრავლე და ფინანსურითანადგომა იყო, ის დარგი განვითარდა. იმ პერიოდიდან დღემდე ქართული ცეკვა ინერციით მოძრაობს და იმ დღით განაგრძობს განვითარებას, რა პირობებშიც იმყოფება. მაგრამ პირობების რა მოგახსენოთ, თითოორობა ანსამბლებს აქვთ საშუალება პქონდეთ გამართული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, აქვთ

ქორეოგრაფიული საცენაო სტუდიები, ისინი უპრობლემოდ მუშაობენ. მაგრამ თითოორობა მერცხალი გაზაფხულს ვერ მოიყვნის.

ქართველთავის მასიური უმუშევრობის ხანა დგას, უფლება კი დიდად ვნებს საბავშვო ქორეოგრაფიას, რამეთუ ყველა წრე, სტუდია ფასიანია. მშობელი იძულებული ხდება უსახსრობის გამო უარი თქვას შეიღის ეროვნული ცეკვის სტუდიებში მიყვანაზე.

ყოველ მომავალ ახალ სასწავლო წელს სტუდიების, ანსამბლების არსებობა კითხვის ნიშნის ქვეშ დგება. მათი კონტიგენტი თითქმის განახევრებული შემადგენლობით უძრუნდება ადგილას მყოფელს და ამის შემჩერებელი არავინ არის და ვერც ვერავინ შეაჩერებს, ჩვენი არავის ესმის. ისინი ვინც უნდა ზარები დარისხონ, რომლებმაც ხმა უნდა მიაწვდონონ მთავრობას, რატომდაც ჩუმად არიან, ან ვფიქრობ, ეს მეტად საშური პრობლემა ვერ გაითავისეს ჯეროვნად. საჭიროა მოვაზეოთ სამეცნიერო კონფერენცია, სადაც უნდა განიხილონ მხოლოდ ორი საკითხი ამ ეტაპის ვის:

- 1) ქართული ცეკვის სინმინდების დაცვა საბავშვო ქორეოგრაფიაში;
- 2) მოთხოვნა სამთავრობო სტუქტურებისათვის საბავშვო ქორეოგრაფიის დაფინანსების შესახებ.

ამ საკითხების გარდა უმრავი საკითხია სასწავლო მისახედი და მოსაგვარებელი

საბავშვო ქორეოგრაფიის განვითარების ხელშეწყობისათვის. წინა ნომრებში გამოქვეყნებულ საგაზეთო სტატიებში ვრცლად აღვნიერეთ არსებული სიტუაცია და ამ საკითხების გადაჭრა საშურ საქმედ მიგვაჩინა. საქართველოს ქორეოგრაფიის მოღვაწეთა კავშირი ცდას არ დააკლებს ამ პრობლემების აღმოფხვრისათვის ეძიოს გზები და საშუალებები, მაგრამ ეს საკითხები მხოლოდ და მხოლოდ სამთავრობო სტრუქტურებმა უწდა მოაგვარონ. მათ გარეშე, ჩვენი ძალებით ამ პრობლემების მოგვარებას ვერა და ვერ შევძლებთ, რამეთუ თავისი მასშტაბურობით ჩვენს მოკრძალებულ შესაძლებლობებს აღემატება.

ამ მეტად აქტუალური საკითხების მოუგვარებლობა-მიუხედავობა, საგრძნობლად აკედეს ეროვნულ ქორეოგრაფიას. ცეკვის მოყვარულთა რაოდენობის შემცირება, ანსამბლების დაშლა, მოცეკვავეთა კონტიგენტის შემცირება, კატასტროფულად იმოქმედებს საცენაო დონის ამაღლებაზე, მის განვითარებაზე. დაუცემა საცენაო დონე და გაქრება უამრავი ანსამბლი. ეს ეროვნული საქმეა და მასზე დახმარების დახანება არ ეგების. ერთად მივხედოთ მისახედს. დრო არ ითმენს.

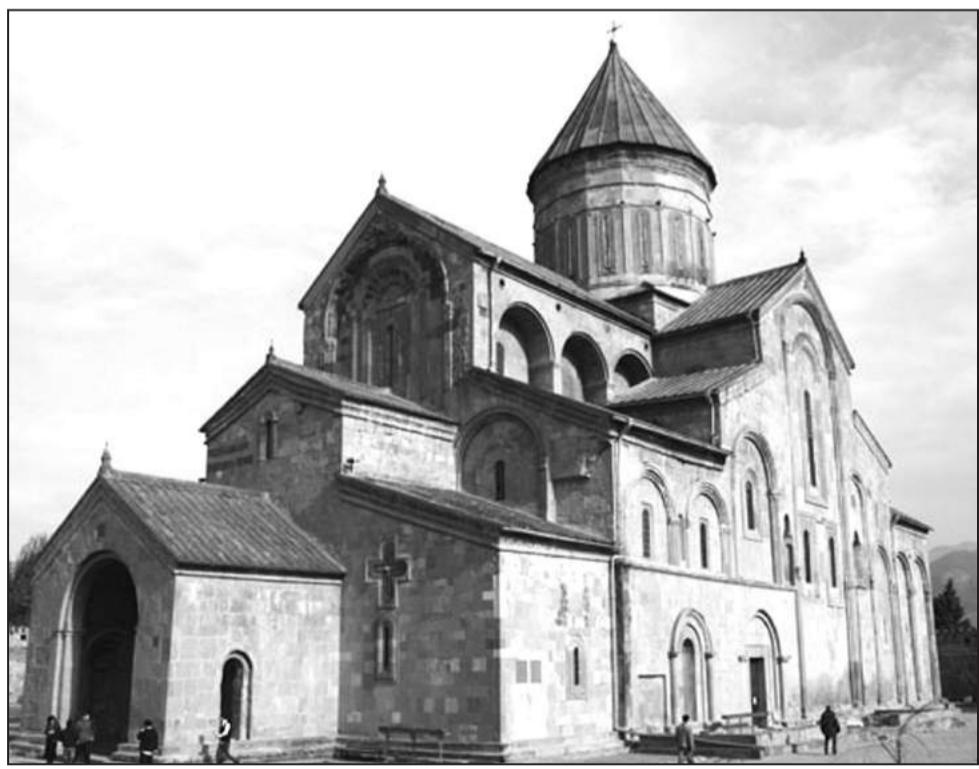
**კავშირის თავმჯდომარის მოადგილე
იური ტორაძე**

ისტორიული საეკლესიო ნაგებობაა საქართველოში დღემდე გადარჩენილთა შორის. იგი საუკუნეთა მანძილზე ქრისტიანული საქართველოს სარწმუნოებრივ ცენტრს წარმოადგენდა. ჯერ კიდევ IV საუკუნეში გაქრისტიანებულ მირიან მეფეს წმინდა ნინოს რჩევით აქ პირველი ეკლესია აუშენებია, რომელსაც ჩვენამდე არ მოუღწევია.

სვეტიცხოველი ყველაზე დიდი

1970-1971 წლებში სარემონტო-სარესტავრაციო სამუშაოთა ჩატარების დროს (ხელმძღვანელი არქიტექტორი ვ. ცინცაძე) მიკვლეულ იქნა მისი საძირკვლის კვალი. ასევე მთლიანად შემოიხაზა იმ ბაზილიკის გეგმა, რომელიც აქვე ააშენა, წმ. ნინოს ეკლესიის დანგრევის შემდეგ, ვახტანგ გორგასალმა V საუკუნის II ნახევარში. XI საუკუნეში დაზიანებული ბაზილიკის ადგილზე ქართლის კათოლიკოსმა მელქისედეკმა ახალი ტაძარი ააგო. მან ხუროთმოძღვრად არსუკისე მიინვია. მშენებლობა 1010 წელს დაიწყო და 1029 წელს დამთავრდა. თავისი არსებობის მანძილზე სვეტიცხოველი არაერთხელ გადაეცემა და მიმდინარებულად. 1283 წელს ტაძარი მიწისძვრამ დააზიანა. XIV საუკუნეში გიორგი ბრწყინვალემ აღადგინა ტაძრის გუმბათი. იმავე საუკუნის ბოლოს „იავარჲევეს სპათა ლანგ-თემური-სათა“ – მოანგრიეს დასავლეთის მელავის ბურჯები, დააქციეს გუმბათის ყელი, მაგრამ მთელი ნაგებობის დანგრევა მაინც ვერ შეძლეს. XV საუკუნის დასაწყისში მეფე ალექსანდრე დიდმა ტაძარი კაპიტალურად შეაკეთებინა. 1656 წელს როსტომ მეფისა და მარიამ დედოფლის თაოსნობით კვლავ აღადგინეს გუბათის ყელი.

„კავკასია 2014“ — ურავი

„კავკასია 2014“ – ურთიერთობის ურთიერთობის ფესტივალი პარალელურ გექნების

ფოლეკლორული ხელოვნების მაცოცხლებელი ძალა, მისი საგანმანათლებლო და სასწავლო ღირებულება უპირველეს ყოვლისა იმპრეზ გამოიხატება თუ რამდენად ჰყავს მას მომხმარებელი თანამედროვე სიტუაციაში და რამდენად ხშირად მიმართავენ ცალკეულ ფოლეკლორულ ნიმუშებს თანამედროვე ლოგიტარები თუ ქორეოგრაფები.

ვინც დღევანდელი ფოლკლორული ფესტივალების დღის წესრიგსა და ცალკეულ საკონცერტო ღონისძიებათა პროგრამებს დაპერვებას, ადგილად შეამზნევდა, რომ თანამედროვე ქორეოგრაფებს, თითქოს ამოჩემებული აქვთ ერთი და იგივე საცეკვაო ნომრება, რის გამოც ყიურის წევრებსა თუ კონცერტზე დამსწრე რიგით მაყურებელს უწევს ნახოს ათობით „მთიულური“, „აჭარული“, „რაჭული“, „სვანური“ და სხვა კიდევ რამდენიმე ცეკვა. ეს ფაქტი შემთხვევითი არ არის. ამის თობაზე ხშირად იწერება და გარკვეული კამათიც მიმდინარეობს, მაგრამ ყველაფერი მაინც ძველებურად გრძელდება.

როგორც ჩანს, აღნიშნული მოვლენის ერთ-ერთი მიზეზი ისიცაა, რომ ჩვენს ანსამბლებსა და მათ ხელმძღვანელებს ხელთ არ აქვთ სა-

საბავშვო ქორეოგრაფიაში ბევრი სხვა დამასთან თავისი ხასათით რთული პრობლემაც

სპეციალური სამეცნიერო ლიტერატური განხილვის ონბისძებას და ამით იმაღლებენ კვალიფიკაციას, თანაც ისეთ პირობებში რომელიც მისადაგებულია ზღვისპირა საზაფხულო დასევნების გარემოს მოთხოვნებთან.

უკანასკნელ ხანს სწორედ ასეთი შექრება გაიმართა (2014 წლის 1-10 ივლისს) დაპურევში. დაგეგმილ ფესტივალში მონაცილეობის მისაღებად მონვეულნი იყენება ანსამბლების რესეთის ფედერაციიდან, თურქეთის რესპუბლიკიდან, ისრაელიდან, სომხეთიდან, ახლო და შორეული საზღვარგარეთის ქვეყნებიდან მასში ცხადია მონაცილეობდნენ ჩვენი ქვეყნის სხადასხვა, კუთხის ანსამბლები, მათი ხელმძღვანელობის მიზანი არ იყო საზოგადოებრივი გარემოს მოთხოვნების მისაღებად.

და მათ განვითარება კულტურული მოწყვეტილები, ხოლო უცდელი დღვანელები, პედაგოგ-ქორეოგრაფები და მუსიკოს-შემსრულებლები.

შეკრების მონაწილეებმა გაიარეს აქტიურ მოსამაშადებელი პერიოდი, ერთმანეთს გაუზიარეს დაგროვილი გამოცდილება, დასახელი სამომავლო ამოცანები. მათთვის, გარდა საბაზო შეკრებისათვის საჭირო შემოქმედებით ღონისძიებებისა, ქ. ბათუმში ჩატარდა ქორეოგრაფიული ხელოვნების შესახებ ბოლო ხანებში გამოცემული ლიტერატურის პრეზენტაცია-განხილვა და მოენცო ტრუნინგ-მეცადინებები. ცალკეული ანსამბლების ხელმძღვანელებმა და მონვეულმა სპეციალისტებმა გამართეს მასტერ-კლასები.

ურევის შეკრძის უდაო დადგებით მხარედ უნდა ჩაითვალოს ის ფაქტი, რომ მასში მონაწილეობდა საქართველოს ქორეოგრაფიის მოღვაწეთა მთელი ხელმძღვანელობა, აქარი კულტურის, მეცნიერებისა და სპორტის სამინისტროს პირველი პირები, თვითმმართველი კოორინირების მერია, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობა და ა. შ.

ღონისძიების მონაწილე სტუმრებისათვის მოეწყო არაერთი საჯერებელი გასვლა, რაც სამომავლოდ სათანადო შედეგს გამოილებს და ხელს შეუწყობს ხალხებისა და ქვეყნების დაახლოებას. ამ მხრივ ხაზგასასმელია ფესტივალი ში რუსეთის ფედერაციის სამი კოლეგიტივი (ქ. მოსკოვი, ნოვოსიბირსკი, დონის როსტოვი).

ანსამბლების მონაწილეობა

საზღაბით უნდა ითქვას, რომ ჩატარებულ
მა, უკვე ტრადიციად ქცეულმა ფესტივალის
შედეგების ანალიზმა ბევრი რამ გვასწვდოს.
აღმოჩნდა, რომ ამგვარ შეკრებებს, თუ მას
სათანადო არ მოვამზადეთ და სწორ მა-
მართულებას არ მივცემთ, სასურველი მაღალი
შედეგები არ მოაქვთ. უახლოეს სანში ჩვენს
მიერ გაკეთებული დასკვნები სათანადო ასახ-
ვას პპოვებს მცხეთა-ყვარელის ფესტივალზე,
ხოლო მათი სრული კომპლექსური რეალიზება
მოხდება ისევ და ისევ შეკრებაზე, რომელიც
უკვე 2015 წლის ივნისის თვეში გაიმართება.
სამართლის მზადება უკვე დაწყებულია, რაგა

ვფიქრობთ სათანადო შედეგებსაც გამოიღებს.
წერილის დასასრულს ხაზი უნდა გავუსავოთ
ერთ გარემოებას. გულსატკენია, რომ ჩვენს
მიერ ორგანიზებულ საფესტივალო ღონისძიე-
ბებს აშეარად აკლია შტრიჩები, რომელსაც
მას აფხაზური და ოსური ნაკადების შემატება
შესძენდა.

საფეხსტივალო კონცერტებზე, ბუნებრივი და აფხაზურ-ოსური ნარმოშბის ცეკვებიც სრულდებოდა, მაგრამ ეს ის ნოვანსი არ არის, რომელსაც ცოცხალი ურთიერთობების შეცვლა შეუძლია. ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, აფხაზური და ოსური ანსამბლები ხშირად გამოიდიან ჩრდილოეთ კავკასიისა და

რუსეთის მასშტაბით გამართულ ანალოგიურ ღონისძიებებზე.

მაგრამ ეს მანიც სხვა მოკლენაა, რადგან რუსული სინამდვილე არ შეიძლება იყოს და არც არის სამხრეთ კავკასიური ხალხებისა კულტურის განვითარებისათვის საჭირო ბუნებრივი გარემო. აქედან გამომდინარე არსებობს საფრთხე, რომ აფხაზური და ოსური ცეკვები ან თავისი თვითმყოფადობას დაკარგავს, ან კიდევ საკუთარ წვენში მოიხარშება და წინს-კლას ველარ შეძლებს.

იმედი გვაქს ალნშნული მდგომარეობა
დიდხანს აღარ გაგრძელდება და ქელი ტრად-
იციული ურთიერთობები კვლავ თავის ძალ-
მოსილებას დაპრუნებს.

የኢትዮጵያ ቤትዎች

АНСАМБЛЬ ГРУЗИНСКОГО НАРОДНОГО ТАНЦА «ИМЕДИ» ДОСТОЙНО ПРЕДСТАВИЛ НОВОСИБИРСКУЮ ОБЛАСТЬ НА МЕЖДУНАРОДНОМ ХОРЕОГРАФИЧЕСКОМ ФЕСТИВАЛЕ «КАВКАЗ-2014»

«Искусство, основанное на лучших традициях народной культуры и профессионализме исполнителей, - отметил В. Кузин, - заслуживает признания и уважения, а подвижническая деятельность на пути развития культурного сотрудничества между странами – особых слов благодарности».

Международный детский и молодежный хореографический фестиваль «Кавказ-2014» прошел в июле на территории шести городов Грузии – Поти, Зугдиди, Озургети, Уреки, Кобулетти и Батуми. В нем приняли участие более двух тысяч юных танцоров из Грузии, России, Украины, Армении, Азербайджана, Турции, Израиля.

Главным организатором форума является Творческий союз хореографов Грузии, председатель – заслуженный деятель искусств Грузии, профессор Резо (Лаузи) Чанишвили. В рамках фестиваля состоялись концерты, мастер-классы ведущих грузинских педагогов-хореографов, научно-практические конференции, творческие встречи.

Россия была представлена танцевальными коллективами из Новосибирска, Москвы,

перамент! А костюмы у наших танцоров признаны самыми лучшими: грузинские ткани, ручная работа мастеров, внимание деталям достоверно отражают исторические особенности разных регионов страны.

Фестиваль «Кавказ-2014» не является конкурсным, но это не уменьшает азарта его участников, и безусловно усиливает значимость проекта – фестиваль объединяет людей и демонстрирует нам ценность культуры каждой страны, каждого народа.

Для справки:

Ансамбль народного грузинского танца «Имеди» образован в 2009 году в рамках Новосибирской региональной общественной организации «Землячество народов Грузии». Его основатель и художественный руководитель – Гоча Шалвович Шиомгвделишивили, выпускник Новосибирского государственного

ქართული ეროვნული გულათი მოღვაწე

შეციზღვისპირა ფოთის საცეკვაო ხელოვნებაზე პუბლიკაციები ადრეულ წლებშიც ინტერესოდა. მეითხველი საზოგადოება ინტერესით ეცნობოდა ამ უძრერებელი ქალაქის ქორეოგრაფიულ შემოქმედებას და ცალკეულ მოღვაწეთა დამსახურებას. ჩვენი წერილი არაა ბევრად განსხვავებული. ვწერ ნიჭმომადლებულ გიგლა თურქიაზე, რომლის შემოქმედებითი ბიოგრაფია სანქტერქესოა. მისი დინჯი, გულლია საუბრიდან ასეთი სიტყვები დავიმახსოვრე: „ქართული ცეკვა ჩემი ცხოვრების შეუქცევადი ნანილია, ჩემი სულისკვეთების თანამზარება, სიხარულისა და სიკეთის შთამაგონებელი. წლების გზასავალზე არა ერთი მადლიანი ხელოვანი გავიცანი. მათში პატივს ვცემ სინტელექტს, საქმისადმი ერთგულებას, შემოქმედებით ძალისხმევას... ასაკობრივი ზღვარიც არ მიქმნის დაბრკოლებას, მეგობრობა დიდთანაც შემიძლია და პატარასთანაც...“ მართლაც უტყუარი ნააზრევია, ნათლად გვაგრძნობინებს, რომ სინდისიერ ქართულ ოჯახში ალიზარდა. მამა – ოთარ თურქია სამეგრელოს კოლორიტულ მხარეში, სენაკის სოფელ გეჯეთში დაბადა. მონიფულობისას ფოთში გადავიდა საშუალი. აქვე იპოვა ნამდვილი გულის ტოლი, თანამეცხედრე ნათელა მურლულია, სათონ, მეტად თბილი ბუნების დედა პატიოსან, წესრიგიან ცხოვრებას შთაგონებდა შვილებს.

მშობლებმა პატარა გიგლა ფოთის მეცხრე ქართულ სკოლაში მიაბარეს. სწორედ აქედან ჩაისახა მისი პირველის საცეკვაო მისწრაფებანი. მოუნინეს გარეგნობა, ტანსხულის სიმარჯვე, ცეკვის რიტმის განსაკუთრებული მგრძნობელობა.

თურმე ცეკვის მასწავლებლად ჰყავდა ნიჭიერი, ბასუხისმებლური თვისებების მქონე მალხაზ ლონდაძე, რომელიც ზერელობას ვერ ეგუებოდა, მონდომებით აუფლებდა მოზარდებს ქართული ცეკვის ტრადიციულ სახეობებს. საოლიმპიადო ცეკვებსაც დამატდა და სასურველ შედეგსაც აღწევდა.

ბატონი გიგლა გვამცნობს, რომ მისი მონაცემებისას, იგივე მეოცე საუკუნის სამოცდათიან და ოთხმოციან წლებში, ფოთის საცეკვაო ხელოვნებაში უფრო მონინავებდა „ფერხული-ფარცა“, „დავლურ-ქართული“, „განდაგან“, „მეგრული საფერხული“ და, როგორც წესი, სამთიულური წყვილის ქმნილებანი.

იგი ამ ცეკვებს კარგად ითვისებდა ილიკო სუხიშვილის სახელობის ფოთის ქართული ცეკვების სტუდიაში, სადაც ნაყოფიერად იღვნოდა შოთა ჩახავა, ასევე გულმოდგრენდ მუშაობდნენ ახმედ ამბალია, აზზორ კუტალეიშვილი, ლადო ლომინე შვილი.

სტუდიაში შეძენილმა ცოდნამ მეტი სითამარე შემატა. თექვსმეტი წლისამ ფოთის კულტურის სახლის სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლ „ფაზისში“ ისურვა ცეკვა. გაუმართლა არჩევანმა, მალე აითვისა „ფაზისლების“ საკონცერტო პროგრამა. პირველი დღეებიდანვე იგრძნო, რომ რიგიანი ნარმატებისათვის, აუცილებელია მონდომება, ჯანსაღობანი შემოქმედებითი გამომართვა.

გიგლა თურქიამ იცოდა, რომ დროს ვერავინ შეაჩერებს, მას საზრიანი გამო-

ყენება უნდა. ამიტომაც მოიწადინა მეტი ცოდნა, განათლება, პრაქტიკული გამოცდილება ჰქონდა. ესეც შეძლო, ბეჭითად სწავლობდა საქართველოს სახალხო ქორეოგრაფიულ უნივერსიტეტში. სამაგალითოდ დამთავრა იგი. სხვათა შორის ბედმაც გაულიმა, იმ ხანებში ლექცია-საუბრებს ატარებდა და პრაქტიკულ სიახლეებს აცნობდა მსმენელებს ხელოვნებათმიცოდნეობის დოქტორი, პროფესორი უჩა დავალიშვილი. აქვე იღვწოდნენ კონკრეტული მანჯგალაძე, ჯანმ ჯანაშვილი და სხვა კომპეტენტური პირებიც.

ერთი სიტყვით, საშუალება მიეცა თავისი ცინცხალი ნიჭიერება უკეთ გამოევლინა. ყოველივე ეს მეაფიოდ გამოიკვეთა

ანსამბლ „ფაზისში“ მუშაობისას, სადაც კარგა ხანია ენევა ნაყოფიერ შემოქმედებით საქმიანობას. „ფაზისშის“ სამხატვრო ხელმძღვანელი კი ავტორიტეტული ხელოვანი ახმედ ამბალიაა.

საცოდნელია, რომ გიგლა თურქიამ ფოთის კულტურის სახლში ჩამოაყალიბა სიმღერისა და ცეკვის ახალი თვითმოქმედი კოლექტივი, რომელსაც უწოდა ძეირი „ფოთი“. ეს იყო ერთგვარი საზღაური ისტორიული ქალაქისთვის, რომლის სიყვარული დაპყვება ყველგან, სამშობლოსა და სამშობლოს მიღმაც... ცეკვის ანსამბლს ნიჭიერად აუბა მხარი სიმღერის გუნდმაც (ლოტბარიორიდი ტიკარაძე). ასე და ამგვარად, მუდმივი რაიმე სიკეთით გაახაროს თანაქალაქელები, ასეთად მიგვაჩინა ქართული ცეკვის ქორეოგრაფიული სტუდია მეოცე საუკუნის ოთხმოცდათიანი წლების მეორე ნახევარში რომ შექმნა.

ქალაქის ყველა კუთხიდან, გარეუბნიდანაც გაერთიანდნენ ახალგაზრდები სტუდიაში, სადაც გულიანი სასწავლო შემოქმედებითი მუშაობა ნამორწყო. უნდა ითქვას, რომ ანსამბლი „ლაზიკა“ მისი პირველი ცოდნების შემთხვევაში მიღმაც მეტი არჩევანი იყო. იგი როგორც თვითმოქმედი კოლექტივი, რომელიც ასამარტინო წერილში მიღმა მოპოვებული მინიშვნელოვნად მაღალი ჯილდოები, ლაურეატის წილში და ასეთი გამომართვა მისი სადღეისო და სამერმისო მისნრაფებანი.

უნდა ითქვას, რომ ანსამბლი „ლაზიკა“ მისი პირველი ცოდნების შემთხვევაში მიღმაც მეტი არჩევანი იყო. იგი როგორც თვითმოქმედი კოლექტივი, რომელიც ასამარტინო წერილში მიღმა მოპოვებული მინიშვნელოვნად მაღალი ჯილდოები, ლაურეატის წილში და ასეთი გამომართვა მისი სადღეისო და სამერმისო მისნრაფებანი.

„ლაზიკა“ ხალხურობის ნიშან-თვისებებით გვამისხმებორებს თავს. მის საცეკვაო მონახულებში ყველაფერი ქართულია. არცერთ კომპონენტში არ არის შეუსაბამო ჩანართები... მეტადრე მასობრივია და

სისხლხორცეულად ხატოვანი გურული „ფერხული-ფარცა“, გოგო-ბიჭები წრიულ და მნერივულ ნანილებში სიკონტავით ასურათებენ ტრადიციულ „საცეკვაობებს“. ბუნებრივია, დანარჩენი ქართული ცეკვების გარეშე ვერ იქნებოდა ეს მამაპატური ხელოვნების ანსამბლი საცეკვონო ჩამომართვული გული და მსჯელობანი, თვით კონკურსის შედეგები, სრულფასოვნად გაზეული გაზეთში „საქართველოს ქორეოგრაფია“. ვრცელ წერილში განმარტებულია ამ ფასეული კონკურსის სოციალურ-კულტურული, მხატვრულ-შემოქმედებითი და სამომავლო მიმართულების ასპექტები.

ყოველივე ეს საინტერესოდ აქვს გათავისებული ფოთის მერიის ხელმძღვანელობას, ქალაქის კულტურსა და განათლების წარმომადგენლებს, რომელთა მონაბინებით ქალაქის მერიის არც თუ იშვიათი სტუმრები. სტუმრები, იგივე ჟიურის წევრები, არიან ეროვნული ქორეოგრაფიის აღიარებული მოღვაწენენი: ფრიდონ სულაბერიძე (ჟიურის თავჯდომარი), რეზო ჭანმაშვილი, თენიზ უფლებით ქანკაბალიშვილი, უჩა დვალიშვილი, თამაზ მოსია, რობერტ ქორჩილავა, ალექსანდრე ქართველიშვილი, ტარიელ გოგოძერიშვილი.

...ახალმა ცხოვრებამ ეროვნულობისათვის, საკუთრივ, ქართული ფოლკლორისათვის საკეთილდღეო ზრუნვისა და გარჯის მოტივები, მიზანდასახულობანი წარმოსია. საამისოდ გონივრულად შეფასდა გიგლა თურქიას მოქალაქეობრივი, პატრიოტული თვისებები და შესაძლებლობანი. იგი დაინიშნა თვითმმართველი ქალაქ ფოთის ფოლკლორის ცენტრის დირექტორად, რითაც კიდევ უფრო გამოიკვეთა მისი სადღეისო და სამერმისო მისნრაფებანი.

რა თქმა უნდა, ქორეოგრაფიულ შემოქმედებას ვერ შეეღება. იგი ფოთის ფოლკლორის ცენტრთან არსებულ ანსამბლ „ფაზისშის“ მთავარი ქორეოგრაფია. ანსამბლ „ლაზიკას“ სამხატვრო ხელმძღვანელის თანამდებობა, მართლაც ბევრს ავალებს. მით უფრო, რომ ეს მხატვრული კოლექტივი საქაუნიოდ აღიარებული ქორეოგრაფიულ ნანილობებს, დიდი მამა უფლებით შეფასდა გიგლა თურქიას მოქალაქეობრივი, პატრიოტული თვისებების და შესაძლებლობანი. იგი დაინიშნა თვითმმართველი ქალაქ ფოთის ფოლკლორის ცენტრის დირექტორად, რითაც კიდევ უფრო გამოიკვეთა მისი სადღეისო და სამერმისო მისნრაფებანი.

რა თქმა უნდა, ქორეოგრაფიულ შემოქმედებას ვერ შეეღება. იგი ფოთის ფოლკლორის ცენტრთან არსებულ ანსამბლ „ფაზისშის“ მთავარი ქორეოგრაფია. ანსამბლ „ლაზიკას“ სამხატვრო ხელმძღვანელის თანამდებობა, მართლაც ბევრს ავალებს. მით უფრო, რომ ეს სამხატვრული კოლექტივი საქაუნიოდ აღიარებული ქორეოგრაფიულ ნანილობებს, და შესაძლებლობანი. იგი დაინიშნა თვითმმართველი ქალაქ ფოთის ფოლკლორის ცენტრის დირექტორად, რითაც კიდევ უფრო გამოიკვეთა მისი სადღეისო და სამერმისო მისნრაფებანი.

ალსანიშნავია, რომ გიგლა თურქიას სადაც გონივრული ხელოვნება ემიჯნება ყოველგვარ ფორმალურ მიღმაც, მუდამ იმის ცდაშია, რომ საკუთარი სცენური ხელმძღვანელის

ამაგლისი ქორეოგრაფია

პროფესიონალი მოცეკვავე გამხდარიყუო. განეულ შრომას ამაռად არ ჩაუვლია და ოცხებაც რეალობად იქცა.

ანზორ თორდიამ 1965 წელს დაამთავრა ქ. თბილისის მხატვრული თეატრშემოქმედების კულტურულ-საგანმანათლებლო სასწავლებლის ქორეოგრაფიული განყოფილება პედაგოგ-ქორეოგრაფის სპეციალისტით. მას შემდეგ ბატონი ანზორი მუხლჩაუხელად და ერთგულად ემსახურება ქართულ ქორეოგრაფიულ ხელოვნებას. 1965 წლიდან დღემდე აბაშის კულტურის სახლის (ცენტრის) სიმღერისა და ცეკვის სახალხო ანსამბლ „ჰარიონას“ მთავარი ქორეოგრაფია. 1973 წ. მოსკოვში, სახალხო მეურნეობის მიღწვათა გამოფენაზე, ბატონი ანზორი კონკურსის ლაურეატი, ვერცხლის მედალისა და ფულადი ჯილდოს მფლობელი ხდება, ხოლო ანსამბლი კი კუბის სახალხო რესპუბლიკაში გასტროლით ჯილდოვდება. ანსამბლმა წარმატებით მოიარა (1973-82 წწ.) კუბა, ჩეხოსლოვაკია, პოლონეთი, უნგრეთი... 1978 წელს „ჰარიონას“ მიენიჭა თვითმოქმედი კოლექტივისათვის არსებული

იდან გახლავთ ჩხოროწყუს კულტურის ცენტრის ქორეოგრაფი. სწორედ მისი ხელმძღვანელობითა და დამსახურებით ანსამბლმა „ჩხოროწყუმ“ ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის სერტიფიკატი

და ლიცენზია მოიპოვა.

1978 წელს აბაშის კულტურის სახლის ბაზაზე ჩამოყალიბდა ვოკალურ-ქორეოგრაფიული ანსამბლი „ქილორი“ (ქილორი მეგრული სიტყვაა და ხოხობს ნიშნავს), რომელსაც ანზორ თორდია ჩაუდგა სათავეში. მოგვიანებით იგი ცეკვის ანსამბლად გადაკეთდა. „ქილორიმა“ დარსებიდან დღემდე წარმატებული შემოქმედებითი გზა განვლო: 1985 წელს დიდ სამამულო ომში გამარჯვების მე-40 წლისათვისადმი მიძღვნილ კონკურსში წარმატებისათვის ოქრის მედალი დამსახურა. ორი წლის შემდეგ მოსკოვში, სვეტებიან დარბაზში, ბავშვთა ფონდის დამფუძნებელი კონფერენციის, სტუმრებისა და დელეგაციებისათვის გამართულ საზეიმო კონცერტში მონაწილეობის შემდეგ, „ქილორის“ საკონცერტო ნომრები ევროპის ქვეყნებისთვის (ინტერვიდენით) გადაიცა. 2000 წელს მაკედონიის რესპუბლიკაში ფოლკლორის საერთაშორისო კონკურს-ფესტივალზე ანსამბლმა „ქილორიმა“ 1-ლი ადგილი და ლაურეატის წოდება

ტივალ-სემინარში „რთველი ქართული ცეკვისა“ – ენვერ ხაბაძის სახელობის პრიზითა და დიპლომით.

ყველა თაობის „ქილორელთათვის“ ძალზედ საამაყო და მნიშვნელოვანია საქ. ქორეოგრაფიის მოღვაწეთა შემოქმედებითი კავშირის მიერ მიმდინარე

წლის 8 მაისის 15/1 განკარგულებით ანსამბლისთვის „სანიმუშო საბავშვო სახალხო ქორეოგრაფიული ანსამბლის“ წოდების მინიჭება.

ორივე ანსამბლი – „ჰარიონა“ და „ქილორი“, ბოლო 10 წლის მანძილზე საქართველოში ჩატარებული თთქმის ყველა ფესტივალ-კონკურსის გამარჯვებული, ლაურეატი და სახელობითი პრიზების მფლობელია.

ბატონი ანზორი ძირითადად მეგრულ ფოლკლორზე მუშაობს. აღდგენილი აქვს ძველი მეგრული სარიტუალო და საფერხულო ცეკვებიდან „კირიალებისა“, „აბარბალი“, „ჯარალუა“, „ხეხუჯი ძაბრათი“, „ოსხაუე“. დადგმული აქვს „მეგრული ქორწილი“, „ჯარალუა“, „ჰარიორათი“, „ჯანსულო“.

უნდა ითქვას, რომ ანზორ თორდიას ნამდვილად დაუფასდა ლგანლი და ამაგი: 2012 წ. ქართულ ქორეოგრაფიულ ხელოვნებაში შეტანილ დიდი წელი ისა და დამსახურებისათვის ბატონი ანზორი დაჯილდოვდა „ლირსების ორდენით“.

სულ ახლახან 70 წელი შეუსრულდა ამაგდარ ქორეოგრაფს. გაზეთი „საქართველოს ქორეოგრაფია“ დაბადების დღეს ულოცავს ბატონ ანზორს, უსურვებს რომ კვლავაც მხედვე, ენერგიულად და მისეული თავდადებით ემსახუროს ქართულ ქორეოგრაფიულ ხელოვნებას.

ბული იყო ქართულ ფოლკლორზე; მამა ცნობილი ლოტბარის, რემა შელეგიას გუნდში მღეროდა; ძმებიდან ერთი ხატვით, ხოლო მეორე ცეკვით იყო გატაცებული. ცეკვაზე უზომოდ შეყვარებულა ანზორმა ბავშვობაშივე გადაწყვიტა

საით უგიგენ ქართულ ეროვნულ ცნობისას?

თავისი განვითარების მრავალსაუკუნოვან ისტორიაში ქართველ ხალხს, როგორც მსოფლიოს ერთ-ერთ უძველეს ეთნოსს, მრავალი ძნელებდობის უამი ჰქონია და განსაცდელიც ბევრი გადაუტანია. მტრული თავდასმებიც, ეკონომიკური სიდურეჭირეც, რელიგიური შევრწოვებაც და კულტურული დაღმასვლაც. მაგრამ ქართველი კაცი უდრევად, ქედუხრელად იტანდა ყოველგვარ ავედითობას და მტრების განსაცდიფრებლად ინარჩუნებდა სულიერ სისხნევეს, ხასიათის სიმტკიცეს, ნებისყოფის სიძლიერეს, ჭირთამენის დიდ უნარს და არასოდეს კარგვადა ეროვნულ ღირსებას, ეროვნული სიამაყის გრძნობას. სამწუხაროდ, დრო და ვითარება კარდინალურად შეიცვალა და თანაც სრულიად სანინააღმდეგო მიმართულებით. თუ ისტორიაში ანალოგიების ძებნას დავიწყებთ, დაახლოებით ამდაგვარი ვთარება იყო XIX საუკუნის საქართველოში საუკუნის დასაწყისიდან 60-იან წლებამდე, მაგრამ იმ განსხვავებით, რომ მაშინ ქართული ეროვნული ცნობიერების დამცრობისა და ქართველთა „მონად დამხობის“ მსურველად, არსებითად, მეფის რუსეთი მოიაზრებოდა თავისი შოვინისტი მოხელებითა და რუსიფიკატორული პოლიტიკით. ვინ იცის, სანამდე მივიღოდა მაშინ საქმე, ღვთის მადლით, ქართველ ხალხს დიდი ილია ჭავჭავაძე რომ არ მოვლინებოდა. სწორედ ილია მართალმა (და მისმა თანამებრძოლებმა) შეძლო გამოიყვანა ჩვენი ერი ეროვნული ინდიფერენტიზმისა და გულგრილობის მდგომარეობიდან და ამ აზრით, ეხსნა იგი ეროვნული დეგრადაციისა და გადაუგარებისაგან.

გულუბრყვილობა იქნებოდა გვეფიქრა, რომ მას შემდეგ, რაც ყოფილი სარკავშირი დაიშალა და საქართველო დამოუკიდებელი ქვეყნა გახდა, რუსეთმა შეიცვალა მისდამი დამოუკიდებულება. მაგრამ ახლა მას სხვა ძალებიც დაემატა, რომლებიც დღეს ქართველობის, ქართული ეროვნული ცნობიერების წინააღმდეგ დაუნდობელ და მზაკვრულ ბრძოლას ანარმოებენ. „მზაკვრულს“-თქო იმიტომ ვამბობ, რომ მათ მოახერხეს ქართული ცნობიერების გახლება, ქართველთა ურთიერთდაპირისპირება რელიგიურ და კულტურულ სფეროებში, ეროვნული ნიჭილობისა და ინდიფერენტიზმის, ეროვნული გულგრილობისა და გულარხენის დანერგვა. ყველაფერ ამას კი წაუმდლვარეს გლობალიზაციისა და ინტეგრაციის პროცესში. ამას იმიტომ ვამბობ, რომ გლობალუზაციისა და ინტეგრაციის პროცესში თავისთავად კი არ არის მიღებელი, არამედ იმ ფორმითა და შინაგანით, რომ მოახდინდა, რომლებზეც ზემოთ გვეხმდნა საუბარი.

რასაკვირველია, გლობალიზაციის პროცესი შეუცევადი პროცესია. შეუცევადია თუნდაც იმ აზრით, რომ უკვე კარგა ხანია შეიცვალა სამყაროსთან დამოიდებულება. დედამინა ისე დაბატარავდა, რომ ერთ დიდ ოჯახს დაემსახვავს. მეცნიერულ-ტექნიკურმა რევოლუციამ, სამყაროს ინტერნეტიზაციამ და კომპიუტერიზაციამ, საოცრად დაახლოება ქვეყნებიცა და კონტინენტებიც. მაგრამ რა დონეზეც არ უნდა წაინიოს გლობალიზაციისა და ინტეგრაციის პროცესში, იგი, ჩემი ღრმა რეზინით, არ უნდა გასცილდეს ცივილიზაციის მონაპოვნით, დიდ, საბედისნერი

შეცდომას დავუშვებთ. ყოველი კულტურა, რაგინდ ზოგადსაკაცობრივ არ უნდა იყოს იგი, მაინც ამა თუ იმ ერის კუთვნილებაა. ყოველი კულტურის სიდიადე და უნიკალობა ის არის, რომ ეროვნული ნიშნის, ეროვნული დამლის მატარებელია. სხვადასხვა კულტურათა სინთეზის ნებისმიერი მცდელობა წინასწარ არის მარცხისათვის განირული. ასეთი სინთეზი აერთოვროვნებს და აფერმირთალებს „სინთეზირებული“ კულტურის ფერთა გამას.

იქნებ ვინმებ იკითხოს: ვის რას უშავებს ამ, ეგრეთ წოდებული, განვითარებადი ხალხების ეროვნული ენა, ტრადიციები, წეს-ჩვეულებები, ეროვნული კულტურა, ეროვნული ფსიქიური წყობა?! საქმე ის არის, რომ თუ მათი მეცნიერება, ხელოვნება, მედიცინა, სპორტი და საერთოდ, კულტურის ყველა სფერო განვითარდება, თუ მათი მრეველობა და სიფლის მეურნეობა აღორძინდება, მათაც გაუწინდებათ პრეტეზია, ცნონ ისინი როგორც თვითმყოფადი, თავისი რელიგიის მქონე ერი, რაც, თავისი მხრივ, სერიოზულ პრობლემებს შეუქმნის მსოფლიოს მაღალგვითარებულ ქვეყნებს (ყოველ შემთვევაში, მათ ასე ჰგავიათ). სულ სხვა ეროვნებადაკარგული თუ ეროვნებანართმები, ეროვნულ ღირსებასა და სიამაყის მოკლებული „ჩამორჩენილ“ ხალხი. თუ განვითარებად ქვეყნებში ასეთი მდგომარეობა მიიღწევა და შენარჩუნდება, ეს, მათი აზრით, შესაძლებელს გახდის საგრძნობლად შეიზღუდოს ან სულაც აღიკვეთოს ეთნოენცლიქტები, ექსტრემიზმი და ტრეორიზმი, რისი პანიკური შიში 2001 წლის 11 სექტემბრის შემდეგ გაუწინდათ მაღალგვითარებულ ქვეყნებს, მათ შორის, პირველ რიგში, ამერიკის შეერთებულ შტატებს.

სამწუხაროდ, ქართველი ხალხი, უცხოეთიდან მიღებული კრედიტებისა და გრანტების გამო, იმ დაბალი კულტურის ხალხებს შორის აღმოჩნდა, რომლებზეც ზემოთ გვეხმდნა საუბარი.

როგორც ვხედავთ, ალენ დალესის კაცითმოძულებ პროგრამა ზუსტად განხორციელდა. იქნებ ვინმებ თქვას, რაღა დროს ალენ დალესია, მაგრამ, რაც ხანი გადის, მით უფრო უკეთ ჩანს, თუ რა მიზანმიმართულად და საოცარი საზუსტით სრულდება ყველაფერი, რაზედაც ის რამდენიმე ათეული წლის წინათარებისა და აღმოჩნდა, რომლებზეც ზემოთ გვეხმდნა საუბარი.

როგორც ვხედავთ, ალენ დალესის კაცითმოძულებ პროგრამა ზუსტად განხორციელდა. იქნებ ვინმებ თქვას, რაღა დალესის ალენ დალესია, მაგრამ, რაც ხანი გადის, მით უფრო უკეთ ჩანს, თუ რა მიზანმიმართულად და საოცარი საზუსტით სრულდება ყველაფერი, რაზედაც ის რამდენიმე ათეული წლის წინათარებისა და აღმოჩნდა, რომლებზეც ზემოთ გვეხმდნა საუბარი.

როგორც ვხედავთ, ალენ დალესის კაცითმოძულებ პროგრამა ზუსტად განხორციელდა. იქნებ ვინმებ თქვას, რაღა დალესის ალენ დალესია, მაგრამ, რაც ხანი გადის, მით უფრო უკეთ ჩანს, თუ რა მიზანმიმართულად და საოცარი საზუსტით სრულდება ყველაფერი, რაზედაც ის რამდენიმე ათეული წლის წინათარებისა და აღმოჩნდა, რომლებზეც ზემოთ გვეხმდნა საუბარი.

რასაკვირველია, გლობალიზაციის პროცესი შეუცევადი პროცესია. შეუცევადია თუნდაც იმ აზრით, რომ უკვე კარგა ხანია შეიცვალა სამყაროსთან დამოიდებულება. დედამინა ისე დაბატარავდა, რომ ერთ დიდ ოჯახს დაემსახვავს. მეცნიერულ-ტექნიკურმა რევოლუციამ, სამყაროს ინტერნეტიზაციამ, საოცრად დაახლოება ქვეყნებიცა და კონტინენტებიც. მაგრამ რა დონეზეც არ უნდა გასცილდეს ცივილიზაციის მონაპოვნით, დიდ, საბედისნერი

ბით მიწისაგან პირისა, როგორც ერი.

პირდაპირ ვიტყვი, მთელი ის უბედურება;

რაც წინა მმართველობის დროს ხდებოდა და რაც ნაწილობრივ დღესაც ხდება, არის შედეგი ეროვნული ცნობიერების კრიზისისა, ანუ იმისა, რომ სამშობლო, როგორც სულიერი ხატი (გავისესენორთ: „ჩემი ხატია სამშობლო...“), როგორც უმაღლესი ღირებულება, მომშალა, ქვეყნის სიყვარული და მისდამი თავდადება უაზროვნობით მისი ფინანსური ფრანგის სისტემის შემთხვევაში, მათ ასე ჰგავიათ). ასეთი სინთეზი აერთოვროვნებს და აფერმირთალებს „სინთეზირებული“ კულტურის ფრანგის სისტემის შემთხვევაშით:

დავით გერებელი თუნდაც იდეოლოგით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და ავილო, ყველგან იგრძნობა, რომ მიდის ტოტალური შეტევა ქართველობაზე, ეროვნულ ცნობიერებაზე (მისი დანგრევისა და განადგურებისა მიზნით).

დავით გერებელი თუნდაც იდეოლოგით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებული ცნობიერების როგორც სულიერი და გამოიყენება მიზნით:

ასეთი სინთეზი აღმამდებარებულ

